

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. V. De Renunciatione Hæreditatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

triginta dies coepit facere inventarium, & intra alios septuaginta novem compleverit, non teneatur solvere creditoribus defuncti supra vires hereditatis; quod etiam competit Ecclesiae, & Fisco, si instituatur haeres, quamvis inventarium non confecerint: Immo Sanch., & Vasq. contra Covarr., & Molin. apud Laym. dicunt, neminem in foro conscientiae ad id teneri. Secundum privilegium est, quod talis haeres, deductis expensis funeris, & solutis debitis, &c., saltem quartam partem hereditatis habere debeat; aliter detrudere potest illam de legatis, beneficio legis Falcidiae a Falco Consule latae, ut habetur in Digestis, & Cod. *Ad legem Falcidiam*; quamvis in legatis piis cesset lex ista Falcidia, ut notat Less. cap. 19. num. 88.; Sicut cessat in iisdem quarta Trebellianica, seu quarta pars, quae debetur illi, qui instituitur haeres cum onere restituendi alteri hereditatem, beneficio legis factae a Trebelliano Senatus Consulto: Confunduntur autem in jure quarta Falcidia, & Trebellianica, cum fere idem importent.

ARTIC. V.

De Renunciatione Hereditatis.

- I. Hereditatis renunciatio non subsistit, nisi juramento firmetur.
- II. Quid si filius post portionem suam acceptam hereditati renunciet? Quid si juramento renunciet in praedictum posterorum? Quid si renunciet in favorem fratris, & interim parens decedat? Renunciatio hereditatis non se extendit ad feudalia, nec ad alimenta.
- III. Irrita est renunciatio hereditatis, quae speratur obvenire, exceptis nonnullis casibus.
- IV. Quanam renunciatio hereditatis facta ante ingressum in Religionem a

Tridentino irritatur?

- V. Hac in re nihil Tridentinum innovavit circa institutum Societatis Jesu.
- VI. Irrita est renunciatio facta a Candidatis Societatis in causas profanas, aut in causas pias, sed sub conditione professionis, si non fiat juxta Tridentinum.
- VII. Qui a Societate dimittitur, num possit repetere, quod illi donavit?

I. **O**uæritur primo: An valeat renunciatio hereditatis facta ab haerede necessario?

Respondeo, illam non subsistere, nisi sit juramento firmata; jure enim Civili statutum est propter bonum publicum, ut hereditas pactis nec dari, nec auferri possit; ut docent communiter Doctores in leg. *Hereditas*, Cod. *de Pactis conventis* apud Laym.

II. Notandum tamen primo, quod si filius (aut alius haeres necessarius,) vivente patre, integram suam portionem acceperit, & deinde renunciaverit reliquæ hereditati, valide renunciaverit; quamvis ex Molin. disp. 579., si deinde bona patris crescant, non obstante renunciatione nuda, adhuc possit in morte patris petere legitimam portionem talis augmenti. Secundo, quod si filius cum juramento renunciet hereditatem, valida est renunciatio, quamvis id cedat in detrimentum eorum, qui filio successuri essent; quia istis nullum jus illius hereditatis, vel alterius competit, nisi dependenter a persona patris. Tertio, si quis renunciavit in favorem fratris, eo mortuo ante mortem patris renunciatio corrumpitur; cum cesset ejus causa. Demum renunciatio sicut non extenditur ad feudalia, quia non debentur jure hereditario, sed ex concessione Principis, seu ex pacto, & providentia, ita nec extenditur ad alimenta, utpote jure naturæ debita; & communiter nec ad dotem necessariam, quippe quæ suc-

ce-

cedit loco alimentorum.

III. Quæritur secundo: An Titius sperans aliquam hereditatem sibi vel ex Testamento, vel ab intestato obtenturam, possit illam alteri promittere, aut obligare?

Respondeo negative; irritantur enim hujusmodi pacta in *leg. ult.*, Cod. de *Pactis* propter infidias, quæ parantur ejus vitæ, super cujus bonis paciscuntur, ut ait Glossa. Excipe tamen primo, nisi adsit consensus ejus, de cujus hereditate agitur, & talis consensus usque ad mortem perseveret; potest enim ille semper consensum revocare, ut proinde dicatur voluntas hominis ambulatoria usque ad ultimum vitæ spiritum. Secundo, nisi pactum fiat circa hereditatem personæ incertæ, quia sic non datur ansa infidiis. Tertio, si donetur hereditas personæ certæ alicujus Communitatis; idque propter eandem rationem.

IV. Quæritur tertio: Num renunciatio hereditatis facta ab aliquo ante ingressum in Religionem sit valida?

Respondeo, certum esse, quod Tridentin. sess. 25. cap. 16. irritet renunciaciones etiam juratas eorum, qui Religionem ingrediuntur, nisi factæ sint cum licentia Episcopi, vel Vicarii intra duos menses proximos ante professionem, nec vult illas effectum sortiri, nisi secuta professione. Certum etiam est, quod si hujusmodi renunciaciones fiant multo tempore ante ingressum, & non intuitu ingrediendi in Religionem, sint validæ; Si tamen fiant paulo ante ingressum, & intuitu ingressus, probabile est ex Navar., Molin. disp. 139.; Sà, Rodriq., Laym. cap. 7. contra Vasq., Sanch. lib. 7. cap. 5. & alios apud Pelliz. tract. 2. cap. 9. num. 4. esse invalidas; tum quia Tridentinum loquitur absolute de omnibus renunciacionibus factis ante duos illos menses; tum etiam quia aliter frustraretur finis Tridentini intendenti

rueri libertatem Novitiorum ad egrediendum; tum demum quia id declararunt Cardinales apud Marsilium citatum a Laym.: Docent etiam Navar., Sanch., Laym. contra Molin. disp. 149. esse pariter irritas donaciones, & renunciaciones factas post ingressum, sed ante duos illos menses sub conditione expressa securæ professionis; quia sic etiam libertas ad egrediendum Novitiorum minueretur; nam ipsi ægre contristare vellent donatarios, dejiciendo illos a possessione incæpta bonorum; & donarii omnes modos adhiberent, quibus novitius ad profitendum inducatur. Quod si tales donaciones fierent non longe ante ingressum, probabile etiam est esse invalidas; Videntur enim factæ in fraudem Canonis Trident.

V. Notandum hic, Tridentinum ibidem addere, quod nolit hac in re innovare quicquam circa institutum Societatis Jesu, in quo præcipitur cap. 4. Exam. Gener., quod ingressurus juxta Consilium Christi Domini, *Si vis perfectus esse, Vade, vende, quæ habes, da pauperibus, & sequere me*, debeat ante ingressum vel bona sua erogare in causam piam, puta pauperibus sine spe illa recuperandi, vel promittere se prompte relicturum omnia post annum ab ingressu, quandocumque illi injunctum fuerit. Potest etiam fieri post edita vota simplicia renunciatio in consanguineos, accedente tamen consilio, & judicio unius, aut plurium prudentium, & licentia Superioris; aliter erit irrita, ut docet Lessius cap. 4. num. 28., & Layman contra Sanch., ut diximus articulo 3. n. 5.; quia Tridentinum irritat omnes donaciones, & renunciaciones non factas intra duos illos menses, aut juxta Societatis institutum.

VI. Censeo tamen contra Less. lib. 2. cap. 41. num. 41. irritas etiam esse renunciaciones factas a Candidatis Societatis Jesu ante ingressum, vel absolute

lute in causas profanas, vel in causas pias, sed sub conditione professionis fecutura; quia tales renunciaciones non sunt iuxta institutum Societatis.

VII. Notandum etiam, quod qui aliquid relinquit Societati, si dimittatur, non potest illud repetere, ut declaravit P. Claudius anno 1584., quia censetur talis donatio facta iuxta institutum, & sine spe recuperandi.

ARTIC. VI.

De Codicillis.

- I. Codicillus, quasi parvus Codex, est quoddam Testamentum imperfectum, supponens heredem; In eo quinque testes sufficiunt.
- II. In testamento carente debitis requisitis clausula Codicillaris fert, ut vim habeat Codicilli, si non desint requisita ad Codicillum.
- III. Vi clausula Codicillaris legata subsistunt, quamvis non subsistat heredis institutio: Sunt alii etiam ejusdem clausula effectus.
- IV. Potest Codicillus esse Nuncupationis coram quinque testibus. Legatum potest nuncupari relinqui a Testatore; Sed heredis institutio debet ore Testatoris proferri, saltem ad alterius interrogationem.

I. Quæritur primo: Quam vim habeat Codicillus?

Respondeo, Codicillum esse quasi parvum Codicem, seu scripturam, qua ultima aliqua voluntas absque directa heredis institutione continetur; Unde est quoddam Testamentum imperfectum; tum quia non requiritur solemnitas Testamenti; cum ad Codicillum satis sint quinque testes, licet non rogati, & fœminæ; tum etiam quia Codicillus supponit heredem vel in Testamento institutum, vel succedentem ab intestato, & solum deservit

Pars IV.

vel ad legata, & fideicommissa relinquenda, vel ad Testamentum declarandum, aut immutandum. Ex quo sequitur, quod possit Codicillus fieri etiam nullo facto Testamento, obligando verbi gratia ad aliqua legata heredem ab intestato venientem.

II. Quæritur secundo: An si Testator intendens facere Testamentum non adhibeat solemnitates requisitas ad Testamentum, sed requisitas solum ad Codicillum, talis scriptura cum non habeat vim Testamenti, habeat saltem vim Codicilli?

Respondeo distinguendo; si enim illi addatur clausula codicillaris, dicendo, verbi gratia, Si hæc mea dispositio non valeat ut Testamentum, valeat ut Codicillus, aut valeat quantum valere potest, certe vim Codicilli habet, cum habeat solemnitates ad illum requisitas: Quod si talis clausula non addatur, neque habebit vim Testamenti, neque vim Codicilli; nisi forte ex conjecturis præsumatur, quod disponens voluerit, scripturam illam valere, ut Codicillum, si non posset valere ut Testamentum: Sicut præsumeretur in casu, verbi gratia, quod quis aliquid relinqueret filio, aut alii valde dilecto; nam vehemens amor præsumptionem facit clausulæ codicillaris, ut notatur in leg. Testamento, ff. de Fideicommissis.

III. Effectus autem clausulæ codicillaris sunt, quod quamvis irrita sit institutio heredis in ea scriptura facta, subsistant tamen legata, & alia ibi posita; unde solvenda sunt ab heredem ab intestato. Secundo, si Testator carens heredibus necessariis (hoc est descendentes, vel ascendentes) instituat in tali Codicillo heredem extraneum, ita hereditas debet redire ad heredem ab intestato, ut isti teneantur hereditatem dare illi extraneo, retenta sibi tantum quarta Trebellianica, hoc est quarta parte hereditatis,

X. jux.